

SETEMBRE 2022 -
GENER 2023

CENTRE DE RECERCA I DEBAT

DIÀLEGS
FORMACIÓ
JORNADES
PUBLICACIONS
SEMINARIS

MUHBA MUSEU D'HISTÒRIA
DE BARCELONA

CENTRE DE RECERCA I DEBAT SETEMBRE 2022 - GENER 2023

JORNADES I SEMINARIS

Seminari La biblioteca proustiana de Ferran Cuito

Durant l'exili a Perpinyà i en plena ocupació nazi de França, l'enginyer i polític Ferran Cuito va comprar una gran llibreria de roure –*Le vieux chêne* de la mitologia familiar– i es va dedicar a la lectura com a forma de resistència davant d'una perspectiva ben poc falaguera. La seva passió per l'obra de Marcel Proust el portaria a reunir una biblioteca proustiana realment única.

Dissabte 17 de setembre. MUHBA ViHa Joana

Seminari Xarxes de proveïment alimentari de la ciutat de Barcelona

Coordinació científica: Mercè Renom i Enric Tello

El creixement i sosteniment de les ciutats està en estreta relació amb la capacitat d'alimentar la gent que hi viu. Barcelona ha passat d'uns 30.000 habitants en constituir-se el Consell de Cent, al segle XIII, als gairebé 1.700.000 habitants d'avui (prop de 5.000.000 amb la conurbació).

Del segle XIII ençà, per alimentar la ciutat ha calgut ocupar més terreny, anar més lluny, millorar l'organització institucional i comercial, adaptar-se a nous mitjans de transport, fer inversions i fer polítiques.

En aquesta llarga trajectòria històrica hi ha hagut innovacions, alteració d'equilibris i reptes nous, i a vegades s'han posat de manifest balanços energètics i impactes ambientals insostenibles. Aquest seminari analitzarà l'evolució de les xarxes del proveïment de Barcelona, els seus impactes i les seves fragilitats.

Dimarts 20 i dimecres 21 de setembre, de 16 a 20 h
Centre Cívic Pati Llimona

Seminari Variabilitat climàtica en el món romà i tardoromà i impacte sobre el pla de Barcelona

Coordinació científica:

Carme Miró Alaix i Santiago Riera Mora

Algunes de les principals característiques del clima mediterrani són la seva variabilitat i, especialment, l'escassetat dels recursos hídrics.

En aquest seminari s'exposaran els canvis climàtics a l'època romana i tardoromana, com van impactar sobre l'entorn barceloní i com el medi urbà es va veure obligat a adaptar-se, principalment per assegurar l'abastiment de recursos naturals a la població.

MUHBA Casa de l'Aigua de la Trinitat Nova, c. Garbí, 2
Dissabte 12 de novembre, de 9.45 a 14 h

Seminari MUHBA Fabra i Coats - 3 La nau F, la ciutat del treball en marxa. La museografia i les col·leccions

El projecte «MUHBA Fabra i Coats. Barcelona, ciutat i treball» ha de convertir la nau F i la sala de Calderes en un equipament museístic on s'explicarà el treball a Barcelona en el seu context geohistòric, amb una mirada específica a la tradició industrial de Sant Andreu i a la Fabra i Coats com a establiment fabril emblemàtic. En aquest seminari es presentaran el projecte museogràfic i de disseny de l'espai, el projecte expositiu i les darreres actuacions realitzades per al condicionament, la conservació i el tractament de la col·lecció d'objectes.

Dijous 24 de novembre
Espai Vertical Fabra i Coats

Simposi Comparatistes sense comparatisme

Coordinació científica: Antoni Martí Monerde

La literatura comparada té, a Catalunya, una tradició que pot considerar-se lògica i paradoxal alhora. Per la història de la modernitat cultural a Catalunya –i especialment a Barcelona–, la seva crítica literària té una dimensió internacional, cosmopolita, coherent amb la relació de la literatura catalana amb les literatures europees.

Iniciat el 2016, aquesta és la sisena edició del simposi, un projecte anual obert que pretén desenvolupar una perspectiva el més completa possible de la història de la literatura comparada a Catalunya.

El resultat és un conjunt de comparatistes sense comparatisme: crítics literaris de talent, voluntat i mirada comparatista que, rellegits en aquesta clau, mostren una història alternativa de la literatura comparada al nostre país i al conjunt d'Europa.

De dijous 1 de desembre a dissabte 3 de desembre
MUHBA ViHa Joana

Seminari Barcelona des de l'escola, de 1908 als nostres dies

Seminari sobre l'aposta municipal per l'educació pública des del Pressupost extraordinari de cultura de 1908 fins a principis del segle XXI. El seminari s'acompanyarà d'una proposta d'itinerari urbà.

Gener de 2022, dates a precisar.

El MUHBA compta amb el suport del Cercle del Museu:

Patrons benefactors

el Periódico ara.cat

Patrons institucionals

Associats iGuzzini Amics GRUP JULIÀ

MUHBA 80

Museu d'Història de Barcelona

Informació:

informaciomuhba@bcn.cat

Per a qualsevol altra informació:

93 256 21 22 (de dilluns a divendres feiners, de 10 a 14 i de 16 a 19 h)

Les activitats són presencials i es podran visionar al canal YouTube del MUHBA després de la seva realització.

El programa d'activitats pot experimentar modificacions en funció de les condicions sanitàries generals i de la salut de les persones que hi participen.

barcelona.cat/museuhistoria

facebook.com/museuhistoriabarcelona

youtube.com/channel/UCEpgMM-azFGKRO8qD40rbwQ

DL B 4586-2022

Foto coberta: Exposició Habitar Barcelona, MUHBA Oliva Artés, Eduard Homedés, 2022

DIÀLEGS D'HISTÒRIA URBANA I PATRIMONI

Els Diàlegs d'Història Urbana i Patrimoni constitueixen el format més flexible per explorar noves idees i per comunicar estudis sobre la trajectòria de la ciutat, el seu patrimoni historicoartístic i les representacions urbanes de Barcelona i altres ciutats.

246. Barcelona a Jacint Verdaguer, les primeres iniciatives monumentalitzadores

David Cao Costoya (Universitat de Barcelona). 19/9/2022

247. L'economia política de la fam. Noves perspectives d'estudi sobre la crisi de subsistència preindustrial a partir de l'exemple de la Barcelona dels segles XV i XVI

Pol Serrahima Balius (Universitat de Lleida). 3/10/2022

248. Mel, clarea i cera. El trànsit i el consum dels productes apícoles a la Barcelona medieval

Lluís Sales Favà (King's College London). 17/10/2022

249. La milícia i els cossos francs en la història de les revolucions a Barcelona (1820-1874). De la Revolució Liberal a la Primera República

Jordi Roca Vernet (Universitat de Barcelona). 14/11/2022

250. L'ardiaca Lluís Desplà i l'arribada de l'esperit renaixentista als segles XV i XVI

Joan Bellolell Martínez (Universitat de Girona). 28/11/2022

251. Barcino i el seu paper en les xarxes de transport romanes a l'extrem occidental del Mediterrani

Pau de Soto (Universitat Autònoma de Barcelona). 19/12/2022

252. El gremi i confraria de Sant Miquel dels Revenedors: política, economia i societat (segles XVI-XVII)

Pol Bridgewater i Laura Miquel (Universitat de Barcelona). 16/1/2023

253. La Barcelona del segle XIII: evolució urbanística i paisatge urbà

Philip Banks (doctor per la Universitat de Nottingham). 30/1/2023

Provisionalment, a causa de les obres, els Diàlegs d'Història Urbana i Patrimoni tindran lloc cada dos dilluns, a les 19 h, al Centre Cívic Pati Llimona (c. Regomir, 3).

DIALEGS AL PARK GÜELL

La Colònia Busquets a Vallvidrera, un exemple del fenomen de l'estiueig a la corona de Barcelona

Teresa M. Sala i Garcia (Universitat de Barcelona)

Dimecres 26 d'octubre, a les 19 h

Un problema de fama

Maria del Ripoll Freixa Serra (Universitat de Barcelona)

Dimecres 9 de novembre, a les 19 h

MUHBA Park Güell (Casa del Guarda)

FORMACIÓ

Curs Relats urbans

Ofereix formació especialitzada per a futurs responsables de la ideació i la interpretació d'itineraris històrics urbans, amb l'objectiu de mostrar nous mecanismes de descoberta i presentació dels actius històrics i patrimonials de Barcelona. L'objectiu del curs és complementar l'estudi rigorós de la història urbana, el patrimoni històric i la seva gestió, així com el turisme cultural barceloní, amb el coneixement de tècniques pròpies de la performativitat escènica aplicades a l'itinerari urbà.

Sessions informatives: dimarts 13 i 27 de setembre, a les 19 h, al Centre Cívic Pati Llimona (c. Regomir, 3)

Per a més informació: barcelona.cat/museuhistoria

Curs Els reptes de la ciutat a través del patrimoni

Adreçat al professorat de secundària i batxillerat.

El curs té l'objectiu d'oferir als docents diferents situacions d'aprenentatge vinculades a grans reptes de l'actualitat com l'abastament d'aigua, l'alimentació o l'habitatge. Relacionarem el patrimoni de la ciutat amb aquests temes que, d'alguna manera, han estat grans qüestions en el passat i han donat peu a respostes diferents en funció del context històric. Curs reconegut pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Del 30 d'octubre al 10 de novembre
Més informació a la web del MUHBA

Reunió anual de la xarxa CityHist

La xarxa de museus europeus de ciutat (City History Museums and Research Network of Europe - CITYHIST Network) és un grup de treball informal promogut pel MUHBA i format per museus de ciutat, universitats i centres de recerca en patrimoni d'una vintena de ciutats europees. Es tracta d'una plataforma de col·laboració i espai de debat que gira al voltant de la història i del patrimoni urbà, així com de la gestió dels museus de ciutat i del lloc institucional i social que ocupen actualment les ciutats.

Després de la pausa obligada per la pandèmia de Covid 19, Barcelona, el MUHBA, acull la reunió de la xarxa CityHist de museus de ciutat i centres de recerca en història urbana europeus.

Dies 10 i 11 de novembre

PRESENTACIONS

Barcelona una capital mediterrània a través de les seves cartes, 1381-1566

Vicent Baydal

Dimecres 14 de setembre a les 19 h
C.C. Pati Llimona (Sala Maragall)

Macosa, la fàbrica del Poblenou. Historia y lucha obrera.

Ferran Saro

Dimecres 5 d'octubre a les 19 h
C.C. Pati Llimona (Sala Maragall)

Guia d'història urbana Merda Urbana / Bcn

Manel Guardia

Dimecres 19 d'octubre a les 19 h
C.C. Pati Llimona (Sala Maragall)

Guia d'història urbana Escola Pública / Bcn, 1900-1970

Cèlia Cañellas i Rosa Toran

Dimecres 16 de novembre a les 19 h
C.C. Pati Llimona (Sala Maragall)

Joan Fuster. Figura d'un segle

Antoni Martí Monterde

Dimecres 23 de novembre a les 19 h
Sala Capella de la Universitat de Barcelona

Barcelona - Paris: El vincle literari, 1875-1936

Antoni Martí Monterde

amb conferència de Lluís Calvo

Dimecres 14 de desembre a les 19 h
C.C. Pati Llimona (Sala Maragall)

La muralla romana de Barcino

Alessandro Ravotto

Dimecres 25 de gener a les 19 h
C.C. Pati Llimona (Sala Maria Aurèlia Capmany)

